

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 173/2017-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. marca 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval návrh [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], na pozastavenie účinnosti § 29 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, na uloženie povinnosti Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky vypracovať novelizáciu § 29 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov, na konštatovanie bezdôvodného obohatenia prevádzkovateľa verejnej kanalizácie a uloženie povinnosti vydania preplatku v pomere 25 % stočného tomu, na úkor koho sa získal, a takto

r o z h o d o l :

Návrh [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bol 1. februára 2017 doručený návrh [REDACTED] (ďalej len „navrhovateľ“) na pozastavenie účinnosti § 29 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov (ďalej aj „napadnuté ustanovenie“), na uloženie povinnosti Ministerstvu životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) vypracovať novelizáciu napadnutého ustanovenia, na konštatovanie bezdôvodného obohatenia prevádzkovateľa verejnej kanalizácie a uloženie povinnosti vydania preplatku v pomere 25 % stočného tomu, na úkor koho bol získaný. Sťažovateľ sa požadovaných výrokov domáha s poukazom na čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“).

2. Z obsahu sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ nesúhlasí s aplikáciou a znením odseku 3 napadnutého ustanovenia, podľa ktorého platí, že: *„Ak sa vlastník verejnej kanalizácie, prípadne prevádzkovateľ nedohodne s producentom inak a ak nie je množstvo vypúšťaných odpadových vôd merané, má sa za to, že odberateľ, ktorý odoberá vodu z verejného vodovodu, vypúšťa do verejnej kanalizácie také množstvo vody, ktoré podľa zistenia odobral z verejného vodovodu, s pripočítaním množstva vody získanej z iných zdrojov. Takto zistené množstvo odpadových vôd je podkladom na vyúčtovanie stočného.“* Uvádza, že listami zo 17. marca 2012 a 24. augusta 2015 požiadal ministerstvo o novelizáciu predmetného ustanovenia. V listoch poukázal na to, že 25 % z množstva vody, za ktoré je nútený platiť, v skutočnosti neodvádza do verejnej kanalizácie. Domnieva sa preto, že v tomto rozsahu platí stočné neoprávnene, pričom dodáva, že *„Takúto úhradu za neodvedené množstvo stočného a to 25 % považujem podľa Občianskeho zákonníka ako bezdôvodné obohatenie sa s majetkovým prospechom spoločnosti.“*

3. Odpovede, ktoré dostal od ministerstva, považuje za *„nedôvodné, nezodpovedné a odporujúce bez znalosti skutočného stavu a právneho povedomia“*, a preto žiada

o rozhodnutie podľa čl. 125 ods. 3 ústavy, „či uvedený odstavec § 29 Zákona č. 442 z 19. 6. 2002 je v súlade so skutočnosťou“, pričom požaduje pozastavenie jeho účinnosti až do prevedenia novelizácie.

4. Navrhovateľ s ohľadom na už uvedené navrhuje vydať tento nález:

„1. Ústavný súd v znení predloženého žalobného návrhu okamžite pozastavuje účinnosť § 29 odst. 3 Zákona č. 442 z 19. 6. 2002.

2. Ukladá ministerstvu životného prostredia vypracovať novelizáciu § 29 Zákona č. 442 z 19. 6. 2002 v znení predloženého návrhu žalobcu v úprave stočného v odpočte 25 % neodvedeného stočného do kanalizácie podľa odst. 3 do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia Ústavného súdu.

3. V znení Občianskeho zákonníka § 451 ide o bezdôvodné obohatenie sa prevádzkovateľov verejnej kanalizácie, a preto musí byť prepočítaný preplatok v pomere 25 % stočného vydané tomu, na úkor koho sa získalo.“

II.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

A. K návrhu na pozastavenie účinnosti predpisu a uloženie povinnosti jeho novelizácie

6. Podľa čl. 125 ods. 1 ústavy ústavný súd ústavný súd rozhoduje o súlade

a) zákonov s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami, s ktorými vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom(...)

Podľa čl. 125 ods. 2 ústavy ak ústavný súd prijme návrh na konanie podľa odseku 1, môže pozastaviť účinnosť napadnutých právnych predpisov, ich častí, prípadne niektorých ich ustanovení, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva a slobody, ak hrozí značná hospodárska škoda alebo iný vážny nenapraviteľný následok.

Podľa čl. 125 ods. 3 ústavy ak ústavný súd svojím rozhodnutím vysloví, že medzi právnymi predpismi uvedenými v odseku 1 je nesúlad, strácajú príslušné predpisy, ich časti, prípadne niektoré ich ustanovenia účinnosť. Orgány, ktoré tieto právne predpisy vydali, sú povinné do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu uviesť ich do súladu s ústavou, s ústavnými zákonmi a s medzinárodnými zmluvami vyhlásenými spôsobom ustanoveným zákonom(...)

Podľa § 18 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd začne konanie, ak návrh podá

- a) najmenej pätina poslancov Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) prezident Slovenskej republiky,
- c) vláda Slovenskej republiky,
- d) súd, v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou,
- e) generálny prokurátor Slovenskej republiky,
- f) predseda Súdnej rady Slovenskej republiky vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy týkajúcich sa výkonu súdnictva,
- g) verejný ochranca práv vo veciach súladu právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, ak ich ďalšie uplatňovanie môže ohroziť základné práva alebo slobody alebo ľudské

práva a základné slobody vyplývajúce z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a ktorá bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom,

h) každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 a čl. 127a ústavy.

Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak osoby uvedené v § 18 ods. 1 písm. a) až g) dospejú k názoru, že právny predpis nižšej právnej sily nie je v súlade s právnym predpisom vyššej právnej sily alebo s medzinárodnou zmluvou, môžu podať ústavnému súdu návrh na začatie konania.

7. Z uvedených ustanovení vyplýva, že o pozastavení účinnosti právneho predpisu alebo jeho ustanovenia môže rozhodnúť plénum ústavného súdu po prijatí návrhu podľa čl. 125 ods. 1 ústavy na ďalšie konanie (pozri čl. 125 ods. 2 ústavy). Návrh na začatie konania o súlade zákonov s ústavou a ústavnými zákonmi pritom môže iniciovať iba obmedzený počet subjektov, taxatívne uvedený v § 18 ods. 1 písm. a) až e) zákona o ústavnom súde. Fyzická osoba, a teda ani navrhovateľ, medzi tieto subjekty nepatrí. Je teda zřejmé, že navrhovateľ nemá aktívnu legitímáciu ani na podanie návrhu na pozastavenie účinnosti napadnutého ustanovenia právneho predpisu, ktorý je možné podať len v súvislosti s návrhom na vyslovenie nesúladu právneho predpisu s ústavou. V tejto časti preto treba návrh odmietnuť ako návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou v spojení s nedostatkom právomoci senátu ústavného súdu na jeho prerokovanie.

8. Navrhovateľ ďalej požaduje, aby ústavný súd uložil ministerstvu povinnosť vypracovať novelu napadnutého ustanovenia. K takémuto rozhodnutiu však ústavný súd nemá právomoc, pretože povinnosť uviesť napadnuté ustanovenia do súladu s ústavou či s ústavnými zákonmi vzniká zo zákona ako dôsledok vyslovenia nesúladu právneho predpisu s ústavou (pozri čl. 125 ods. 3 druhú vetu ústavy). Uvedený návrh je preto nutné odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

B. K návrhu na uloženie povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Ústavný súd konštatuje, že nie je v jeho právomoci rozhodovať o návrhu na vydanie bezdôvodného obohatenia, pretože o takomto návrhu môže rozhodnúť iba súd v občianskom súdnom konaní (§ 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok).

Na základe už uvedených záverov ústavný súd odmietol návrh v časti smerujúcej k pozastaveniu účinnosti § 29 zákona č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách a o zmene a doplnení zákona č. 276/2001 Z. z. o regulácii v sieťových odvetviach v znení neskorších predpisov ako návrh podaný zjavne neoprávnenou osobou v spojení s nedostatkom právomoci senátu ústavného súdu na prerokovanie takéhoto návrhu a v časti smerujúcej k uloženiu povinnosti vypracovať novelu zákona a uloženiu povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie ako návrh, na ktorého prerokovanie nemá ústavný súd právomoc. Ústavný súd nevyzýval navrhovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu spočívajúcich predovšetkým v absencii právneho zastúpenia, pretože by to nemohlo ovplyvniť výsledok konania.

11. Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol návrh navrhovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podaný zjavne neoprávnenou osobou a pre nedostatok právomoci senátu ústavného súdu na jeho prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. marca 2017